15 Ιανουαρίου 2026

† Γέρ. Εφραίμ Φιλοθεΐτης-Αριζονίτης: Μνήμη Δικαίου· Ιερομόναχος Χαράλαμπος Διονυσιάτης (1910-2001) [μέρος 2ο]

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Εφραίμ Φιλοθεΐτης-Αριζονίτης / Γέρ. Χαράλαμπος Διονυσιάτης / Συναξαριακές Μορφές

Εκτός από τις δυσκολίες προσαρμογής, ο νεαρός Χαράλαμπος έπρεπε να περάσει και από τις εξετάσεις του Γέροντος. Μάλιστα η πρώτη εξέτασις ήρθε πολύ σύντομα...

Μας διηγήθηκε κάποτε: «Θα είχε περάσει μιά εβδομάδα από την ημέρα που ήρθα και μου λέγει ο Γέροντας:

-Θα πας εκεί πάνω στο υψωματάκι, που έχει ένα θαυμάσιο καλυβάκι. Θα χαίρεσαι να κάθεσαι μέσα. Λοιπόν, θα σκαρφαλώσεις εκεί και θα μείνεις μέχρι να σε

φωνάξω. Εντάξει;

– Νά ’ναι ευλογημένο Γέροντα.

Έβαλα μετάνοια και αμέσως σκαρφάλωσα τα βράχια. Εγώ νόμισα ότι θα είναι κανένα περιποιημένο καλυβάκι. Μόλις όμως πήγα εκεί, τι να δω; Ένα βράχο από την μια μεριά, μια ξύλινη πόρτα από την άλλη, που ένα-δύο βήματα να έκανες μέσα στο κελλί, το κεφάλι σου κτυπούσε πάνω στο βράχο. Ένα ξύλινο παλιό κρεββάτι, με μια κουβέρτα πάνω. Χώματα δεξιά κι αριστερά, ένα μαξιλάρι με άχυρα, και πολλές τρύπες, που μπορούσαν να μπούν φίδια μέσα. Άρχισα να μονολογώ: « Τι μου λέγει ο Γέροντας καλό και καλό! Τι καλύβι είναι αυτό;» Μπορεί να το είπα αυτό πέντε-έξι φορές. Αλλά τι να κάνω, αφού το είπε ο Γέροντας; Κάτω δεν το βάζω, έστω και να

πεθάνω, αν δεν με φωνάξει ο Γέροντας, πίσω δεν γυρνάω. Ας πεθάνω στην υπακοή, παρά να λιποτακτήσω.

Μετά, δωσ’ του προσευχή, δωσ’ του προσευχή, έξι ώρες συνέχεια. Ύστερα με ’πιάσαν τα κλάματα, μία ώρα έκλαιγα. Παρακαλούσα και ευχαριστούσα τον Θεό. Τον παρακαλούσα να συγχωρέσει και τον τελευταίο άνθρωπο πάνω στη γή. Κι’ εγώ που νόμιζα ότι κάτι έκανα στον κόσμο, τι πλανεμένος που ήμουν! Όταν έλεγα ότι κάτι κάνω τρέχοντας από ’δω και από ’κει! Και τώρα εδώ νύχτα-ημέρα πολεμώ και δεν μπορώ να βάλω τον εαυτό μου σε μια σειρά. Κι’ ευχαριστούσα τον Θεό που με έφερε ’δω. Ύστερα μου ήρθε μία αλλοίωσις! Πω-πω-πω! Έβλεπα εκείνο το κελλί σαν παλάτι και δεν ήθελα να φύγω! Τόσο ωραίο και καλό μου φαινόταν. Το βράδυ έβλεπα τον ουρανό, την θάλασσα και δεν μπορούσα να βαστάξω τα δάκρυά μου. Δεν ήθελα πλέον να φύγω από ’κει!

Και μετά από 2-3 ημέρες ακούω μία φωνή:
Χαράλαμπε, είπε ο Γέροντας να κατέβεις κάτω.

Πιστέψτε με, με βαριά καρδιά κατέβηκα.

Με πήρε στο κελλί του ο Γέροντας και με ερωτά:
Χαράλαμπε, θέλω να μου πεις την αλήθεια. Πως πήγες;
Καλά Γέροντα, πολύ καλά! Αρχικώς μόλις είδα το καλύβι με τα χώματα και τις τρύπες, μπορεί να είπα πέντε-έξι φορές: « Μα, τι μου λέγει οΓέροντας καλό, καλό! Κελλί είναι αυτό; Εδώ φίδια μπαίνουν μέσα!» Αλλά κατόπιν, άρχισα να προσεύχομαι. Θεέ μου! Μία παρηγοριά, μία ανέκφραστος ειρήνη, χαρά και δάκρυα. Άρχισα να προσεύχομαι γιά όλους τους εχθρούς μου. Τελευταία μου φάνηκε ότι δεν ήθελα να φύγω. Όπως μου είπες, έτσι και έγινε.
Παιδί μου, άρχισε να λέγει ο Γέροντας, να αυτό είναι ο μοναχισμός. Άμα έρχεται ο Θεός μέσα σου, όλα είναι καλά και όμορφα! Άμα λείπει ο Θεός, όλα είναι στραβά.

Ο νεαρός Χαράλαμπος έμελλε να μάθει κι’ άλλα για την γλυκύτητα της ησυχαστικής ζωής. Και συνέχισε την διήγησή του: « Έτσι, λοιπόν, μέσα σε οκτώ περίπου ημέρες που έμεινα, πέταξα τα κοσμικά ρούχα και φόρεσα τα καλογερικά.

Δεν θα πέρασαν δέκα ημέρες και ήταν η πανήγυρις της Αγίας Άννης. Όταν πήγαμε στην πανήγυρη και άκουσα τις ψαλμωδίες, νόμισα ότι από τον ουρανό κατέβηκαν. Δεν είχα ακούσει στον κόσμο τέτοιες ψαλμωδίες.

Όταν γύρισα λέω στον Γέροντα:
Εγώ, αν δεν μάθω να ψάλλω, θα τα πετάξω, δεν μπορώ να γίνω καλόγερος. Πρέπει να ψάλλω! Του λέω με εγωϊσμό.
Θα σε μάθω να ψάλλεις, λέει ο Γέροντας, μην στενοχωριέσαι.

Τέσσερεις ώρες τραβούσα κομποσχοίνι, και κατόπιν διάβαζα για να ψέλνω. Μετά από ένα μήνα του λέω:
Γέροντα πήρα φωτιά από την προσευχή, και ούτε ψάλσιμο θέλω ούτε τίποτε.

Παρέμεινε, λοιπόν, ο Χαράλαμπος κοντά στον Γέροντα μας περίπου ένα μήνα για δοκιμή και ο Γέροντας άρχισε την συνηθισμένη εν σοφία και γνώσει παιδεία, δηλαδή το συνηθισμένο του σφυροκόπημα. Άρχισε, λοιπόν, να προσφωνεί και τον Χαράλαμπο με διάφορα επίθετα. Για παράδειγμα, συνήθιζε να του λέει: « Έλα δω

ρε». Ο δόκιμος Χαράλαμπος στις αρχές έλεγε μέσα του: « Ρε; Τι ρε! Όνομα δεν έχω; Δούλευα με κοσμικούς στη Νομαρχία και ποτέ δεν άκουσα να μιλούν μ' αυτόν τον τρόπο. Πάντα στον πληθυντικό μου απευθύνονταν: « Τι γίνεστε κύριε Γαλανόπουλε; Ή σας ευχαριστώ, σας παρακαλώ. Εδώ μέχρι στιγμής δεν άκουσα ούτε ένα ευχαριστώ ή ένα παρακαλώ. Παράξενοι άνθρωποι!»

Μετά όμως την εξαγόρευση των λογισμών του τον περίλαβε ο Γέροντας και του φανέρωσε όλη την εσωτερική του κατάσταση.
– Ώστε στον κόσμο ήσουν αγωνιστής ε; Ενήστευες, αγρυπνούσες, ασκήτευες, ήσουν έξυπνος, εργατικός, τίμιος! Και από όλα αυτά τι κατάφερες; Να μας κουβαλήσεις εδώ ένα σωρό κενοδοξία, εγωϊσμό και αυτοπεποίθηση. Τώρα που κόπηκαν οι έπαινοι δεν είναι καλά ε;

Ο αγωνιστής Χαράλαμπος, υποβοηθούμενος και από την απλή και ταπεινή φύση του, έπιασε το μάθημα αμέσως. Κατάλαβε πόση ζημιά κάνουν στην ψυχή οι έπαινοι και άλλαξε πορεία στον λογισμό του.

Στην αρχή έκανε αγώνα να νικήσει την αγάπη της μητέρας του, που της είχε τρομερή αδυναμία και που ήταν και άρρωστη. Του είπε ο Γέροντας: «Μην

στενοχωριέσαι. Άγγελο θα στείλει ο Θεός, για να την φροντίζει».

Στο τέλος, την έκανε μοναχή, και την ωνόμασε Μάρθα. Όλοι της συνοδείας κάναμε μοναχές τις μητέρες μας.

Ο Χαράλαμπος ήταν πολύ υγιής και δούλευε σκληρά. Ευλογημένος άνθρωπος. Εξυπηρέτησε με σκληρές δουλειές τον Γέροντα. Και έζησε 91 χρόνια σ' αυτή τη ζωή πριν την μακαρία κοίμησή του το 2001.

Πηγή: *Γέροντος Εφραίμ Φιλοθείτου, Ο Γέροντας μου Ιωσήφ ο Ησυχαστής και Σπηλαιώτης (1897-1959) , Εκδ. Ι. Μ. Αγίου Αντωνίου Αριζόνας USA 2008, σ. 358 – 368.*